

Seat No. : _____

TF-111

M.A. Sem. IV Examination

May-2013

ECONOMICS

511 Financial Institutions & Markets

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

૧. નાણાકીય વિકાસના નિર્દેશકો કયા છે ? નાણાકીય બજાર અને આર્થિક વિકાસ વચ્ચેનો સંબંધ સમજાવો.

અથવા

(અ) નાણાકીય વ્યવસ્થાની ડિઝાઈન સમજાવો.

(બ) ભારતમાં નાણાકીય વ્યવસ્થાને લગતા આર્થિક સુધારા ચર્ચો.

૨. નાણાબજાર કેવી રીતે કામ કરે છે ? તેના કાર્યો, અગત્યતા, ઘટકો તથા ભાગ લેનારાઓ કયા છે ?

અથવા

(અ) Treasury bills અને વાણિજ્ય પેપરોની ચર્ચા કરો.

(બ) નાણા બજારમાં પ્રવાહિતાને સંચાલિત કરતા કયા સાધનો છે ?

૩. ભારતમાં Book-building Issueની પ્રક્રિયાનું ટીકાત્મક મૂલ્યાંકન કરો.

અથવા

ભારતમાં પ્રાથમિક અને દ્વિતીય મૂડીબજારને લગતા મુખ્ય સુધારા બતાવો.

૪. ડેરીવેટીવ્ઝ એટલે શું ? ડેરીવેટીવ્ઝમાં થયેલા વિકાસના કારણો બતાવો.

અથવા

‘Forwards અને Futures’ ઉપર નિબંધ લખો.

૫. M.C.Q. નીચેના દરેક પ્રશ્નો માટે શ્રેષ્ઠ વિકલ્પો પસંદ કરી માત્ર નંબર જ લખો. (દા.ત. પ્ર.૧ = (a), પ્ર. ૨ (d))
- (૧) બધી નાણાકીય મધ્યસ્થી સંસ્થાઓ મધ્યસ્થી બજારમાં
- પ્રાથમિક securities ખરીદે છે અને દ્વિતીય securities વેચે છે.
 - ટૂંકાગાળામાં લેણું લેવું અને લાંબાગાળામાં ઉધાર આપવું.
 - નાની રકમનું લેણું લેવું અને મોટા પાયા પર ઉધાર આપે છે.
 - બ્રોકર અને ડીલર્સ પાસેથી ખરીદવું અને public માં વેચવું.
- (૨) Future Contract Assetના વેપાર માટેનો કરાર છે.
- આજની નિર્ધારિત કિંમતે ભવિષ્યમાં
 - આજે ભવિષ્યની કોઈક તારીખે કોઈક કિંમતે
 - ભવિષ્યમાં ભવિષ્યની ચાલતી કિંમતે
 - આજે આજની કિંમતે
- (૩) Future Contractની સરખામણીએ, Forward Contracts
- Standardised નથી.
 - ખરીદનાર અને વેચનાર વચ્ચેના સીધા સંપર્ક કરતા મધ્યસ્થીથી થાય છે.
 - ઓછું ઔપચારિક બજાર
 - ડીલીવરી વધારે વખત કરવામાં આવે.
- (૪) નાણાકીય સંસ્થાઓ મુખ્યત્વે આર્થિક કાર્યક્ષમતા સરળ બનાવે છે કારણ કે
- મુક્ત બજાર અપૂર્ણ માહિતીના પ્રશ્નને બરાબર હલ કરી શકતું નથી.
 - કોર્પોરેટની માલિકી સ્થિર થવી જોઈએ.
 - તે જેની પાસે પૂરાંતમાં ફંડ હોય તેવા એજન્ટ પાસેથી જેની પાસે ફંડની અછત હોય તેવા એજન્ટ પાસે ફંડ પહોંચાડવામાં આવે.
 - બજારના પ્રવાહો યોગ્ય વ્યાજના દરને નક્કી કરે છે
- (૫) નાણાકીય મધ્યસ્થીઓ આ _____ નથી.
- બે પાર્ટીને જોડે જે એક બચત કરતી હોય અને જે મૂ.રો. માંગતી હોય.
 - મોટા બચત કરનાર અને મૂ.રો. કરનાર સુધી મર્યાદિત
 - કેપીટલ ગુડ્સ ના કામદારો અને ઉત્પાદકો કરતા નાણાનો પુરવઠો નક્કી કરવામાં તેઓ વધારે મહત્વના.
 - આંતરરાષ્ટ્રીય સોદામાં વધારે મહત્વ
- (૬) નાણાકીય મધ્યસ્થી એ નીચેનામાંથી સીધી પ્રવૃત્તિમાં ગણાતી નથી.
- Investment Bankers
 - Finance Companies
 - Pension Funds
 - Central Bank

- (9) મોટા ભાગના સ્ટોકની લેવડદેવડ બને છે.
- (a) વેચાણના પહેલા વર્ષે (b) IPOs
- (c) દ્વિતીય બજારમાં (d) વેચાણના ત્રીજા વર્ષમાં
- (10) નવી બનેલી કંપનીમાં જો તમે કોર્પોરેશનમાંથી જ્યારે IPO થી સ્ટોક ખરીદો ત્યારે તમે _____
- (a) પ્રત્યક્ષ પ્રાથમિક રોકાણ (b) લાંબા ગાળાનું દેવાનું રોકાણ
- (c) ટૂંકા ગાળાનું ઈક્વિટીમાં રોકાણ (d) Mutual Funding
- (11) નાણાકીય મધ્યસ્થીની ઉત્પાદકીય કાર્યક્ષમતા ત્યારે કહેવાય જ્યારે _____ ન્યૂનતમ હોય.
- (a) બચત કરનારનું જોખમ
- (b) લેણદારથી ચૂકવણી કરતું વ્યાજ અને બચત કરનારે ચૂકવવું પડતું વ્યાજ વચ્ચેનો spread
- (c) મધ્યસ્થીનો નાણાકીય નફો
- (d) નાણાકીય સંસ્થાનું જોખમ
- (12) નાણાકીય સંસ્થાઓ લાંબા ગાળે સફળ ન થાય જો તેઓ સતત
- (a) હકારાત્મક આર્થિક નફો
- (b) જ્યારે ફંડ, બચત કરનાર તરફથી લેણદાર તરફ વળે તેનો લેવડદેવડનો ખર્ચ ઓછો કરે
- (c) ઝડપી Communicationની ટેકનોલોજીને અપનાવે
- (d) અંકુશોને સંપૂર્ણ રીતે અપનાવે.
- (13) નાણાકીય મધ્યસ્થી અસ્તિત્વમાં નહિ આવે જો
- (a) અર્થતંત્ર લાંબા ગાળે સ્થિર આર્થિક સમતુલામાં પહોંચે
- (b) લેવડદેવડનો ખર્ચ પણ અસ્તિત્વમાં ન હોય.
- (c) હરીફાઈનું દબાણ એવું ન હોય કે જે લોકોને સ્વાર્થી સ્વકેન્દ્રિય બનાવે.
- (d) મૂડીવાદની જગ્યાએ સામ્યવાદ આવે
- (14) એ કઈ પ્રક્રિયા જે આવકના પ્રવાહની સારી રીતે આગાહી કરીને તેની ધનસંપત્તિમાં બદલી કરે
- (a) capitalisation (b) profiteering
- (c) securitization (d) hedging

(૧૩) પ્રાથમિક બજારમાં _____ નો સમાવેશ થાય છે.

- (a) સરકારી Bondનો Future market
- (b) Over the counter stock market
- (c) Option Market
- (d) નવી establish થયેલા કોર્પોરેશનમાં IPOનું વેચાણ

(૧૪) મૂડી બજારમાં જે નાણાકીય સાધનોનો વેપાર થાય છે તે

- (a) કોર્પોરેટ બોન્ડ્ઝ
 - (b) T.bills
 - (c) Banker's acceptance
 - (d) Repurchase Agreements
-

Seat No. : _____

TF-111

M.A. (Sem. IV) Examination
May-2013

ECONOMICS

511 Financial Institutions & Markets

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. What are the indicators of Financial Development ? Explain the relation between Financial Market and Economic Growth.

OR

- (a) Explain the Financial System Design.
(b) Discuss the Economic Reforms in Financial System in India.

2. How does Money Market work ? What are its' functions, importance, segments and players ?

OR

- (a) Discuss Treasure bills and Commercial papers.
(b) Explain various tools for managing liquidity in money market.

3. Critically evaluate book-building issue mechanism in India.

OR

List down the major reforms in the primary and secondary capital market in India.

4. What are derivatives ? State the reasons for massive growth of derivatives.

OR

Write an essay on forwards and futures.

5. MCQs.

For following each question, select the best answer and write only its number (a, b, c, d) for example. Q. 1 = (a), Q. 2 = (d).

- (1) All financial intermediary institutions in the intermediation market
(a) buy primary securities and sell secondary securities.
(b) borrow short and lend long
(c) borrow in small denominations and lend in large
(d) buy from brokers and dealers and sell to the public

- (2) A futures contract is an agreement to trade an asset
 - (a) in the future at a price determined today
 - (b) today at a price prevailing at some future date
 - (c) in the future at a price prevailing in the future
 - (d) today at a price determined today

- (3) Compared to future contracts, forward contracts
 - (a) are not standardized
 - (b) involve an intermediary or exchange, rather than direct contract between buyer and seller
 - (c) have less formal markets
 - (d) make delivery most often

- (4) Financial institutions facilitate economic efficiency primarily because :
 - (a) laissez faire markets handle asymmetric information poorly.
 - (b) corporate ownership must be stabilized.
 - (c) they channel funds from agents with surplus funds to agents with shortages of funds.
 - (d) market forces determine fair interest rates.

- (5) Financial intermediaries are not
 - (a) channels linking parties who want to save to parties who want to invest.
 - (b) limited to serving large savers and investors.
 - (c) more important in determining the money supply than are workers and producers of capital goods.
 - (d) increasingly engaged in international transactions.

- (6) Financial intermediation is not among the direct activities of
 - (a) investment bankers
 - (b) finance companies
 - (c) pension funds
 - (d) central banks [e.g., the Fed].

- (7) Most stock transactions occur :
 - (a) in the first year of sales
 - (b) in the initial offering
 - (c) in the secondary market
 - (d) in the third year of sales

- (8) If you buy stock from a corporation newly-formed by your sibling when the firm makes its initial public offering (IPO), you would be engaged in
 - (a) direct primary financing
 - (b) long-term debt financing
 - (c) short term equity financing
 - (d) mutual funding

- (9) Productive (technical) efficiency in financial intermediation involves minimization of
- default risks to savers.
 - the spread between interest paid by borrowers and interest payments to savers.
 - financial profits to intermediaries.
 - default risk to financial intermediaries.
- (10) Financial intermediaries cannot be successful in the long run unless they consistently :
- generate positive economic profits.
 - reduce transactions costs when channeling funds from savers to borrowers.
 - integrate the speediest communication technologies.
 - comply fully with federal regulations.
- (11) Financial institutions would not exist if
- the economy reached a long-run, steady-state, economic equilibrium.
 - transaction costs were also nonexistent.
 - competitive pressures did not make people so greedily self-interested.
 - capitalism was replaced by socialism.
- (12) The process whereby reasonably predictable flows of income are converted into wealth is called
(a) capitalization	(b) profiteering
(c) securitization	(d) hedging
- (13) _____ is included in primary market.
- Future market of Govt. bond.
 - Over the counter stock market.
 - Option market.
 - IPO's selling in newly established corporation.
- (14) Financial instruments traded in a capital market include
(a) Corporate bonds	(b) Treasury bills
(c) Banker's acceptances	(d) Repurchase agreements
